

KOMORNÍ
FILHARMONIE
PARDUBICE

KONCERTNÍ PROGRAM 2024/2025

56.

VIVALDI & FAGOT

ANTONIO VIVALDI

Koncert pro fagot, smyčce a basso continuo
Es dur RV 483 (10')

1. *Presto*
2. *Larghetto*
3. *Allegro*

ARVO PÄRT

Fratres (12')

ANTONIO VIVALDI

Koncert pro fagot, smyčce a basso continuo
C dur RV 467 (10')

1. *Allegro*
2. *Andante*
3. *Allegro*

———— přestávka ————

FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY

Symfonie č. 4 A dur op. 90 *Italská* (30')

1. *Allegro vivace*
2. *Andante con moto*
3. *Con moto moderato*
4. *Saltarello. Presto*

JAN HUDEČEK FAGOT

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DIRIGENTKA **ALENA HRON**

Pondělí 7. 10. 2024 v 19.00 hodin

Středa 9. 10. 2024 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

Hlavní partner

Benátsčan **Antonio Vivaldi** (1678–1741) se stal díky svému cyklu čtyř houslových koncertů s odvozeným názvem *Čtvero ročních dob* jedním z nejslavnějších skladatelů klasické hudby vůbec. S tímto dílem se můžeme setkat v mnoha různých úpravách, a to nejen v koncertních sálech, ale i na veřejných prostranstvích v podání pouličních hudebníků. O to více je s podivem, že na konci skladatelova života byl Vivaldiho kompoziční styl mimo módu. Proto také zřejmě odešel z Benátek do Vídně, kde ale zanedlouho zemřel. Napsal přes 770 děl, měl pověst houslového virtuosa a vynikajícího skladatele, jenž výrazně ovlivnil barokní kompoziční styl prostřednictvím svých tištěných opusů. Ihned po své smrti upadl takřka na 200 let v zapomnění, nicméně deset jeho houslových koncertů upravil pro varhany a cembalo sám Johann Sebastian Bach, což bylo dle jeho životopisce Johanna N. Forkela pro něj velmi prospěšné. Soustavný zájem o Vivaldiho se obnovil až na počátku 20. století, kdy francouzský muzikolog a houslista Marc Pincherle začal systematicky shromažďovat a studovat vivaldiovské prameny. Vzniklo několik tematických katalogů jeho děl, ten nejlepší a dodnes používaný vytvořil dánský muzikolog Peter Ryom (katalogová zkratka RV). V současnosti se většina skladatelových rukopisů nachází v Národní knihovně v Turíně, kam byly díky šlechtěným mecenášům postupně skoupeny ze soukromých sbírek. V polovině 20. století se začaly jeho kompozice soustavně vydávat ve vydavatelství Ricordi, a to v rámci speciální vivaldiovské edice, a natáčejí na desky, později na CD, což mělo za následek nebývalý vzestup jeho popularity, která trvá dodnes.

Vivaldi měl za života přezdívku „Il Prete Rosso“ (ryšavý kněz), zrzavou barvu vlasů zdědil po otci, vynikajícím houslistovi, který ho šikovně nasměroval na duchovenskou dráhu a jenž mu celý život výrazně pomáhal. Desetileté kněžské studium dokončil z ročníku jen on sám, avšak díky astmatu, který ho celoživotně velmi omezoval, mohl sloužit mše pouze několik let po vysvěcení. To se událo roku 1703, v tom roce též započalo jeho působení v benátském sirotčinci Ospedale della Pietà, kde nacházely útočiště nechtěné či osiřelé děti. Chlapci se v něm věnovali řemeslům, dívky studiu hudby. A tak zde vznikl ryze ženský sbor a orchestr, pro nějž Vivaldi napsal většinu svých děl, pochopitelně kromě oper. Celoevropský věhlas tohoto ansámblu byl jedním z cílů návštěvníků Benátek, podobně jako zdejší divadla. O jeho

kvalitách se mluvilo jen v superlativech, rekrutovaly se z něj vynikající instrumentalistky, skladatelky a zpěvačky. Při veřejných produkcích čítal přibližně 40 členek, schovaných za ozdobnými mřížemi kostela Santa Maria della Visitazione, jenž přislušel k sirotčinci. Vivaldi zde působil jako mistr houslové hry, měl povinnost za rok či měsíc zkomponovat určitý počet děl (dva koncerty za měsíc, několik mší ročně a tak dále). Každý rok musel svůj post před komisí obhajovat a několikrát se dokonce stalo, že svůj post neobhájil. Svou činnost zde definitivně ukončil až roku 1740, než odešel do Vídně. Za zmínku stojí i jeho vazba na české země – v Praze zazněla roku 1730 za jeho přítomnosti opera *Argippo* v divadle Františka Antonína Šporka, a to díky benátskému impresářiovi Antonio Denzimu. Svůj nejslavnější opus *Il cimento dell'armonia e dell'invenzione op. 8* (obsahuje *Čtvero ročních dob*) věnoval českému hraběti Václavu Morzinovi, jenž bylo jeho mecenášem. Vivaldi působil jako maestro di musica in Italia jeho vynikajícího pražského orchestru, za což dostával pravidelný plat. Věnoval mu také jeden z fagotových koncertů, kterých napsal celkem 39, včetně dvou nedokončených. Dodnes není známo, proč jich napsal tolik, neboť v Benátkách nebyla tradice tohoto žánru, avšak byl jedním z několika barokních mistrů, kteří je psali. Zanechal jich zdaleka nejvíce, většinu zřejmě vytvořil právě pro členky slavného benátského sirotčince, který byl v podstatě konzervatoří. Fagotové party jeho sólových opusů často střídají basový a tenorový rejstřík, což vytváří dojem dialogu. Krajině věty dnes zaražených koncertů *Es dur* a *C dur* vytvořil skladatel v typické formě ritornelu, střední jsou písňové. První zmíněný vznikl někdy v letech 1720–1724. Právě Vivaldi měl největší zásluhu na výsledné podobě barokního sólového koncertu s doprovodem, podobně jako Claudio Monteverdi na barokní opeře.

Během druhé světové války bylo ze strany nacistického Německa zakázáno veškeré židovské umění, včetně hudby **Felixe Mendelssohna-Bartholdyho** (1809–1847), která se ve Třetí říši nesměla hrát. Dle německého muzikologa Christoha Albrechta dodnes nedošlo k její úplné rehabilitaci, podobně jako v případě Giacoma Meyerbeera a dalších. Mendelssohn se narodil v Hamburku do rodiny židovského bankéře, jeho otec Abraham však konvertoval k protestantismu, dědeček Moses Mendelssohn byl osvícenským filozofem. Rodina se následně přestěhovala do

Berlína, kde byl mladý Felix žákem Carla Friedricha Zeltera a Johanna Friedricha Reicharda. Otec mu umožnil provozovat domácí orchestr, pro který napsal svých dvanáct raných symfonií. Jeho dnes zařazená *Italská symfonie* č. 4 vznikla roku 1833 jako třetí v pořadí v rámci jeho velkých symfonických děl – číslování tedy není chronologické. O rok později ji ještě revidoval, nicméně dodnes se provádí především první verze, stejně jako na tomto koncertu. Se *Skotskou symfonií* č. 3 ji spojuje inspirace z koncertních cest, avšak psal ji pro Filharmonickou společnost v Londýně, kde také řídil její premiéru. Energickou první větu napsal bez pomalé introdukce, téma se rozrůstá z krátkých mozartovských frází, pomalá věta je baladou. Třetí část má charakter menuetu a místy připomíná píseň Johanna A. Hillera *Als ich auf meiner Bleiche*. Těžiště symfonie představuje energická poslední věta *Saltarello* o několika tématech, která zřetelně dokládá inspiraci římským lidovým tancem, přičemž obsahuje i prvky neapolské tarantelly. Tuto větu Mendelssohn atypicky zkomponoval v a moll, ačkoli je první i třetí věta symfonie v A dur. Většinou se postupovalo od moll k dur a ne naopak – podobně učinil i Johannes Brahms ve svém *Prvním klavírním triu H dur*. V případě Mendelssohna se jedná o jeden z prvních příkladů tohoto řešení v dějinách hudby.

20. století v hudbě je plné nových kompozičních směrů, avantgardu střídal tradicionalismus a naopak. Protikladné směry občas existovaly paralelně a nezávisle na sobě (dodekafonie, serialismus, neoklasicismus, Americká vlna, Nová věcnost, polystylovost, neoromantismus, minimalismus a další). Dodnes žijící estonský autor **Arvo Pärt** (nar. 1935), který si v mládí prošel serialismem, dnes náleží do proudu takzvané meditativní postmoderny a na rozdíl od jeho skoro zapomenutých současníků často zaznívá na koncertních podiích po celém světě. Je autorem sólových, komorních, vokálních i symfonických děl, v nichž spojuje znaky redukce a repetice s výraznou mysticko-náboženskou transcendencí. Od protestantismu konvertoval k pravoslavné víře, v osmdesátých letech emigroval z Estonska do Vídně a následně do Západního Berlína, roku 2010 se vrátil do rodné vlasti. Pro tohoto autora je příznačné, že se zdánlivá jednoduchost skladeb řídí přísnými matematickými pravidly, jež určují pohyb hlasů, délku melodie a frází, střídání taktů a mnoho dalšího. Pro Pärta je charakteristický jím samým vytvořený styl

„tintinabuli“, který má připomínat zvonění zvonku. V něm vytvořil také kompozici s názvem *Fratres* (Bratři), jež vznikla roku 1977 jako tříhlasá skladba, původně bez jasněho určení instrumentace ve formě variací na šestitaktové téma. Úvod náleží hudbě velmi klidné až statické, která postupně graduje a ke konci se opět ztiší a vytratí. Soprán a bas dané sazby vychází z harmonické moll, střední hlas spočívá v rozkladech mollového kvintakordu – v tintinabuli. Celým kusem prochází basová prodleva na kvintě A + E, jednotlivé variace oddělují jemné vstupy bicích nástrojů. Úryvky z této skladby byly užity již v několika zahraničních filmech a dokumentech. Dnes kompozice zazní ve verzi pro smyčcový orchestr a bicí, ačkoli ji autor původně zkomponoval na objednávku Salcburského hudebního festivalu pro housle s doprovodem klavíru (první podoba instrumentace), kde také zazněla v premiéře roku 1980. Celkově existuje v osmnácti různých verzích.

Petr Vacek

JAN HUDEČEK

Český fagotista Jan Hudeček, českobudějovický rodák, pochází z muzikantského prostředí. Tamější základní uměleckou školu Bohuslava Jeremiáše navštěvoval od osmi let a ještě jako její žák vyhrál celou řadu národních i mezinárodních dětských soutěží pro dechové nástroje. Koncem dubna 2005, tedy ve svých patnácti letech, dosáhl velkého úspěchu na mezinárodní soutěži 15. Concorso Internazionale per Giovani Musicisti „Città di Barletta“ v Itálii, kde se stal absolutním vítězem všech kategorií v soutěži dechových nástrojů.

O tři roky později získal 1. cenu a titul laureáta ve 42. ročníku národní rozhlasové soutěže Concertino Praga. Je rovněž laureátem stejného ročníku mezinárodní rozhlasové soutěže, na základě jejíhož výsledku nahrál *Fagotový koncert* Jana Nepomuka Hummela pro Český rozhlas. V květnu roku 2014 získal 1. cenu a titul laureáta v mezinárodní interpretační soutěži Pražského jara, kde byl jedním z 111 účastníků z celého světa. V této souvislosti obdržel rovněž cenu Českého hudebního fondu za nejlepší provedení skladby soudobého českého autora, zkomponované pro tuto příležitost – Jiří Teml: *Commedia pro fagot a klavír*.

Disponuje širokou a pestrou škálou technických a výrazových interpretačních dovedností nabitých strhující energií. Posluchače dokáže vtáhnout do svého interpretačního pojetí jasnou přesvědčivostí s nevšedním charismatem. Jeho interpretace vyvážené snoubí přirozeně emocionální náhled s koncepčně analytickým pojetím.

Věnuje se především sólové koncertní činnosti a pravidelně natáčí pro Český rozhlas. Rád propaguje hudbu 20. století, zejména francouzských a českých autorů. Koncertoval v Rakousku, Německu, Švýcarsku, Polsku, Itálii, Francii, Turecku, Španělsku, Japonsku a USA. Od konce roku 2011 působí jako sólofagotista orchestru Národního divadla v Praze a je členem špičkového souboru Belfiato Quintet. Od října roku 2015 vyučuje na Hudební fakultě Akademie múzických umění v Praze, kde nyní zastává funkci docenta. V roce 2017 natočil spolu s Alenou Grešlovou své profilové CD s francouzskými komorními skladbami 20. století.

ALENA HRON

Spoluzaložila a do konce sezony 2021/2022 umělecky vedla komorní sbor Punkt, zaměřující se na soudobou tvorbu. Pod jejím vedením uskupení získalo několik ocenění na prestižních zahraničních soutěžích. Spolupracovala také s Pražským filharmonickým sborem. Hraje na housle, klavír a také zpívá, čímž představuje svou autorskou tvorbu.

Tato mladá umělkyně absolvovala dirigování na Pražské konzervatoři (pedagogové Miriam Němcová, Hynek Farkač, Miroslav Košler) a na Akademii múzických umění v Praze (Tomáš Koutník, Leoš Svárovský, Zbyněk Müller). Rok strávila na Norges musikkhøgskole v Oslu (Ole Kristian Ruud a Sigmund Thorp). Účastnila se také dirigentských masterclass pod vedením Vasilije Petrenka, Christiana Ehwalda, Stefana Parkmana či Greta Pedersen.

V červnu 2024 dokončila své druhé magisterské studium na prestižní Zürcher Hochschule der Künste ve třídě Christopa-Mathiase Muellera a Johannese Schlaefliho. V rámci studia dirigovala orchestry v Kostnici, Amiens, Göttingen, Norimberku, Magdeburku nebo Soluni.

Spolupracovala již s většinou symfonických orchestrů v České republice: Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Janáčkova filharmonie Ostrava, PKF – Prague Philharmonia, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, Filharmonie Hradec Králové, Plzeňská filharmonie, Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně a další. Její debut na mezinárodním hudebním festivalu Pražské jaro 2023 byl velmi úspěšný. S Janáčkovou filharmonií Ostrava vystoupila v Berlíně či Paříži a nahrála také kompletní orchestrální dílo české skladatelky Vítězslavy Kaprálové. Společně s Jakubem Hrůšou vedla orchestrální koncerty na Ševčíkově akademii v Horažďovicích během léta 2022 a 2023. Spolupracovala se sólisty zvučných jmen – například s Ivanem Klánským, Josefem Špačkem, Wiesem de Boewé, Janem Mráčkem, Tomášem Jamníkem, Janem Fišerem, Kateřinou Kněžíkovou nebo Veronikou Rovnou.

Zahraniční hostování zavedla Alenu Hron například k Südwestdeutsche Philharmonie Konstanz, Göttinger Symphonieorchester, orchestru Collegium Musicum Basel či Státní filharmonii Košice. Profiluje se také v opeře, muzikálu a baletu: roku 2018 dirigovala v libereckém divadle F. X. Šaldy Pucciniho *La Bohému*, ve Slezském divadle Opava působila během roku 2022 jako druhá dirigentka Verdiho *Rigoletta* a tamtéž nastudovala i úspěšné muzikálové představení *Funny Girl*. Roku 2023 asistovala Kasparu Zehnderovi při nové produkci opery *Rusalka* v Metách a v Národním divadle moravskoslezském uvedla novou inscenaci Čajkovského *Labutího jezera*. Od sezony 2024/2025 působí jako historicky první šéfdirigentka Jihočeské filharmonie v Českých Budějovicích. Začátkem roku 2024 též zvítězila ve stipendijním programu Marin Alsop „Taki Alsop Conducting Fellowship“, který skýtá dva roky systematické podpory a nových příležitostí a spolupráce s orchestry v zahraničí.

PŘIPRAVUJEME

VIRTUOSNÍ VIOLA

JAN KLUSÁK

Sinfonia in Do

FRANZ ANTON HOFFMEISTER

Koncert pro violu a orchestr D dur IFH 69

NICCOLÒ PAGANINI

Sonáta pro violu a orchestr (*Sonata per la Grand Viola*)

JOSEF SUK

Serenáda pro smyčcové nástroje Es dur op. 6

DANA ZEMTSOV VIOLA
DIRIGENTKA **ROBERT KRUŽÍK**

Pondělí 4. 11. 2024 v 19.00 hodin

Úterý 5. 11. 2024 v 19.00 hodin

Středa 6. 11. 2024 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

ZE ŽIVOTA ORCHESTRU

IVAN KLÁNSKÝ

Trojice koncertů představila posluchačům tradiční i neobvyklý repertoár. Premiéra skladby *Gingerbread*, zkomponované Lukášem Hurníkem na objednávku, vzbudila dozajista ohlasy. A to zejména autorovým tvůrčím počinem, kdy v rámci jedné skladby sólově zahrálo pět členů orchestru. Koncert v publiku zanechal hluboký zážitek, který umocnil klavírní velikán Ivan Klánský. Úžasné hudební výkony a nastudování bylo odměňováno potleskem po celý večer.

Foto František Renza

ZE ŽIVOTA ORCHESTRU

ITÁLIE

Ještě před zahájením 56. sezony se orchestr v září vypravil na dva italské hudební festivaly: *Festival delle Nazioni* a *Emilia Romagna Festival*. Orchestr reprezentoval nejen naši filharmonii, ale výběrem repertoáru taktéž významné české skladatele, A. Dvořáka a L. Janáčka. Pod vedením dirigenta Vahana Mardirossiana, sólově vystoupily i členky orchestru, Markéta Čepická a Marie Forestová.

Foto archiv KFP

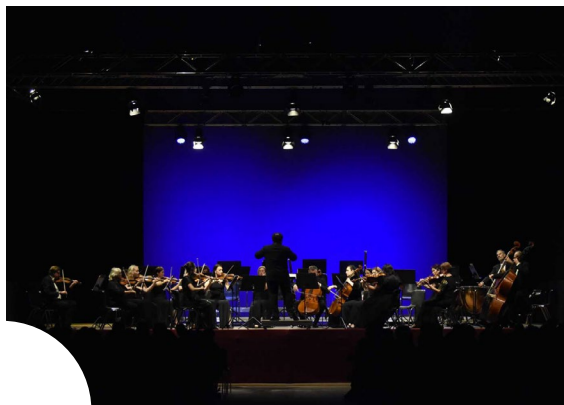

Foto Titiano Minciotti

KLUB FANOUŠKŮ A PŘÁTEL KFP

Komorní filharmonie Pardubice je jedinečným kulturním klenotem našeho regionu, který už po mnoho let přináší nezapomenutelné hudební zážitky a obohacuje životy mnohých z nás. Velmi si vážíme každého návštěvníka, ať už pravidelného, nebo příležitostného. Všechny považujeme za naše přátele a příznivce, ovšem příjem ze vstupného nemůže zdaleka pokrýt celkové náklady na koncert. Provoz orchestru je finančně náročný a stejně jako řada dalších kulturních institucí se ani naše filharmonie neobejde bez podpory státu, místní samosprávy a v neposlední řadě také soukromých dárců. Abychom mohli i nadále poskytovat kvalitní umělecký program a rozvíjet naši činnost, potřebujeme Vaši podporu. Staňte se podporovateli naší filharmonie a buďte součástí její nové cesty mezi evropskou špičku. Společně můžeme zajistit, aby hudba zněla Pardubicemi a Pardubice zněly daleko za hranicemi české hudební scény.

Pro více informací nás kontaktujte na
potuckova@kfpar.cz

Řada výhod:

**Přednostní nabídky
vstupenek a slevy
na mimořádné koncerty**

**Exkluzivní pozvánky
na sklenku vína**

**Speciální akce
a zkoušky**

**Informační
servis**

**Taška s dárkovými
předměty KFP**

**Slevy na parkování
v parkovacím domě
v době koncertu**

134. VELKÁ PARDUBICKÁ
SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU

SLAVIA
POJIŠŤOVNA

ON-LINE
VSTUPENKY

Klasika
Plus.cz

PORTÁL
O KLASICKÉ HUDBĚ

...Váš vyladěný partner

13. října 2024

134. VELKÁ
PARDUBICKÁ
se Slavia pojišťovnou

www.zavodistepardubice.cz

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

Komorní filharmonie Pardubice děkuje za všechny finanční příspěvky Ministerstvu kultury České republiky, Pardubickému kraji, Statutárnímu městu Pardubice a všem partnerům KFP, jakož i soukromým dárcům a mecenášům.

	ROK	
	ČESKÉ	
	HUDBY	
	2024	

Partneři KFP

GRAND

Mediální partneři KFP

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DŮM HUDBY
SUKOVA TŘÍDA 1260
530 02 PARDUBICE

TEL: +420 466 525 471 SEKRETARIÁT
TEL: +420 733 752 842 PŘEDPRODEJ

podatelna@kfpar.cz
www.kfpar.cz

Zřizovatelem Komorní
filharmonie je statutární
město Pardubice.

Koncerty se konají také za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky
a Pardubického kraje.